

Diakonal inventering i Katrineholmsbygdens församling 2020

2020 gjorde diakon Viktoria Aspenberg på uppdrag av församlingen och diakonimedarbetarna en undersökning av läget i Katrineholm angående social frågor, hälsa med mera, en så kallad diakonal inventering. Så här skriver hon i ett mail om den sammanfattande texten nedan.

”Vi började hösten 2019 med att inventera och fundera över hur vi ska prioritera de diakonala uppdragen i församlingen. För att få mer kunskap om hur livssituationen ser ut för boende i Katrineholm beslöt vi att göra en diakonal inventering. Diakonala inventeringar kan göras mer omfattande och mer ingående, men vi valde att göra intervjuer som jag sedan har kompletterat med rapporter som jag har läst och gjort sammandrag av. Vår informatör har sammanställt inventeringen till ett häfte, som vi har som ett material i vårt fortsatta arbete. Jag valde här att inte skicka hela inventeringen med alla intervjuer, både för att det kanske blir för omfattande men också för att de intervjuade presenteras med namn vilket gör att jag blir osäker på vad som gäller enligt GDPR. Jag har i stället skrivit ned reflektioner av vad som framkommit i intervjuerna.”

Viktoria.aspenberg@svenskakyrkan.se

Ta kontakt med **Katrineholmsbygdens församling och Viktoria Aspenberg** om du vill veta mer om rapporten eller hur det går med prioriteringsarbetet under 2021.

Bakgrund och syfte

Diakonigruppen i Katrineholmsbygdens församling startade hösten 2019 ett arbete att inventera, utvärdera och utveckla det diakonala arbetet i församlingen. Målet har varit att arbeta fram en prioritetsplan, där uppgifter prioriteras utifrån de behov och de resurser som finns. Tankarna föddes, för min del, genom samtalen i fortbildningen Fokus Diakoni som Strängnäs stift gav för diakoner under år 2019. Frågor väcktes som: Hur prioritera när resurserna minskar? I vilken riktning vill vi gå? Vad är diakonins kärnuppdrag?

Under arbetet i vår diakonigrupp blev behovet att göra en diakonal inventering tydligt, och uppdraget gick till mig. Syftet har varit att undersöka de resurser som finns i Katrineholms kommun och Region Sörmland samt genom intervjuer ställa frågor om vilka utmaningar och behov som olika tjänstemän kan se. 14 intervjuer (12 för kommunen och 2 för vården) har genomförts. Alla tillfrågade tackade ja till att delta. De som intervjuats finns inom följande områden i kommunen och vården: Vuxenutbildningen (inkl. SFI), Primärvården, Kvinno- och tjejjouren, Relationsvårdsteamet, Familjecentralen, Psykiatriska kliniken, Ungdomsmottagningen, Elevhälsan, Socialtjänsten, Anhörigcentralen, Polisen, Arbetsförmedlingen, Äldreboende, Budget- och skuldrådgivningen. Samma frågor har ställts till dem som intervjuats. Frågorna har, med vissa förändringar, tagits från diakonal

inventering som gjorts i Västermalms församling, Stockholms stift. Intervjuerna genomfördes i fysiska möten med ett undantag, där telefonintervju gjordes.

Denna rapport gör inte anspråk på att vara heltäckande, till detta behövs en mer omfattande inventering. Syftet är att ge en bild av hur livssituationen ser ut för människor boende i Katrineholm. Framför allt är rapporten tänkt att vara en hjälp och ett underlag för det fortsatta förändrings- och utvecklingsarbetet för diakonin i Katrineholmsbygdens församling.

Tankar och reflektioner efter genomförda intervjuer

I den rapport som den diakonala inventeringen resulterat i finns intervjuerna presenterade i sin helhet. Här kommer ett sammandrag av synpunkter som kommit fram att presenteras.

I de intervjuer som gjorts finns några synpunkter som återkommer. Flera av de som intervjuats har uttryckt oro för unga människors hälsa och livssituation. Den psykiska ohälsan har ökat och flera av de intervjuade beskriver att man möter unga som inte mår bra. Gruppen unga som varken arbetar eller studerar är stor i Katrineholm. Tillgången till droger har ökat och det finns oro för ökat läkemedelsmissbruk. Ungas situation är mer utsatt i dag också genom den digitalisering som skett. Detta gäller särskilt unga tjejer. Unga tjejer är även utsatta för sexuellt våld på ett sätt som man inte sett tidigare. Här nämns, i flera av intervjuerna, porrindustrin som en negativt påverkande faktor. Flera lyfter fram behovet av mötesplatser för unga och att vuxna finns som förebilder.

Ett annat återkommande område är behovet av arbetsplatser med enkla jobb liksom tillgång till arbetsträning. I Katrineholm finns en förhållandevis stor grupp med låg utbildningsbakgrund. Det kan handla om personer med ohälsa eller funktionsnedsättning, men även personer som tidigare haft enkla jobb, arbeten som inte finns i dag. Dessa personer har svårt att få fast arbete i dagens samhälle, där gymnasiekompetens krävs för de flesta arbeten. Här kan även nämnas behovet av mötesplatser för utrikesfödda för att träna språket och komma in i det svenska samhället. Den utbildning som ges genom SFI kan vara tillräcklig för en person med tidigare utbildning, medan andra utrikesfödda med tungt "bagage" eller bristande utbildningsbakgrund har svårt att tillgodogöra sig undervisningen. Vikten av sociala sammanhang, vid sidan av SFI-utbildningen, betonas för att inte de utrikesfödda skall riskera bli "ett samhälle i samhället".

Människors ensamhet har också blivit tydligare när samhället digitaliseras allt mer. Fysiska kontor stänger ned och människor känner sig vilsna i det nya samhällslandskapet. Primärvården ser detta genom att särskilt äldre personer och människor med psykisk ohälsa söker sig till vården med sitt behov, något som vården inte kan behandla eller lösa. Behovet av mötesplatser för social samvaro finns. Här har församlingen mycket att erbjuda, men hur når vi dem som inte känner till eller vågar komma till vår verksamhet?

Ensamheten blir synlig även hos dem som bor på äldreboenden. Här finns sociala behov men även behov av samtal om existensiella frågor.

Flera av de som intervjuats säger att människors problem blivit mer komplexa. Personer som t.ex. söker skuldrådgivning har inte bara ekonomiska problem utan kanske även psykisk ohälsa eller andra svåra problem. Även de som möter ungdomar, som t.ex. Ungdomsmottagningen, vittnar om att problematiken är mer komplex i dag än tidigare.

Våldsutsattheten är påtaglig i Katrineholm, i vissa fall kanske högre än i andra kommuner. I några av intervjuerna lyftes att äldre kvinnor kan vara mer våldsutsatta än vad som blir synligt i statistiken. Äldre söker inte hjälp i samma utsträckning som yngre gör. Våld är också mer förekommande än vad vi vill tro. Av dessa skäl har jag valt att läsa och ge ett kort referat av två undersökningar, Våld och hälsa samt Våld mot äldre kvinnor. Vi kan inte lösa dessa problem, men vi behöver kunskap och vara uppmärksamma när vi möter personer i vår församling som kanske är våldsutsatta.

Fortsatt arbete

Diakongruppen i Katrineholmsbygdens församling kommer under våren 2021 fortsätta det utvecklingsarbete som påbörjats. Till vår hjälp har vi den samlade erfarenhet som finns samt nu även den diakonala inventeringen. Samtalen och processen i gruppen är viktig, så att resultatet inte endast blir ett skrivet dokument som sätts in i en pärm. Med Guds hjälp tar vi ett steg i taget!

Viktorias Aspenberg

Katrineholmsbygdens församling 2020